

Strategi 2131

Studiefrämjandets kompass mot framtiden

Studiefrämjandets vision:

Att alla människor har kunskap,
kraft och utrymme att delta
i utvecklingen av ett hållbart
och demokratiskt samhälle.

Strategi 2131 antogs av Studieförbundet förbundsstämma 2021. Strategin är vår kompass mot framtiden och gäller mellan 2021 och 2031. Den här skriften inleds med att återge den stämmobeslutade Strategi 2131 i sin helhet.

Därefter beskrivs den roll som Strategi 2131 ska ges i vår organisation, hur den är tänkt att användas och hur den relaterar till andra viktiga dokument. Slutligen finns några förslag på hur Strategi 2131 kan läsas – en grund för tankar och samtal, som kan leda vidare till handling.

Inledning

Strategi 2131 visar Studieförbundet vägen framåt. Den anger vad vi tillsammans behöver prioritera för att nå Studieförbundets önskade läge år 2031. Strategin heter 2131 för att den gäller åren 2021–2031. Vi arbetar med strategin utifrån insikten att tio år är en lång period och att vi alltid är beredda att möta de utmaningar som omvärldsförändringar kan ställa oss inför.

Med grund i våra stadgar, och med denna strategi som kompass, planeras och genomförs folkbildning i våra lokalavdelningar över hela landet, med särskilt fokus på våra profilområden natur, djur, miljö och kultur.

Strategi 2131 är resultatet av ett gediget arbete. Hundratals medarbetare, förtroendevalda, representanter för medlemsorganisationer, cirkelledare och många fler har bidragit till Strategi 2131.

Strategi 2131 används av alla som verkar i Studieförbundet. Cirkelledare, förtroendevalda och medarbetare – alla är betydelsefulla för att förvalta och utveckla Studieförbundet. Med våra skiftande perspektiv och olika roller stärker vi varandra till en kraftfull helhet. Studieförbundet bygger vi tillsammans. Varmt välkommen till Studieförbundets kompass mot 2031!

Bakgrund

Den organiserade folkbildningen utvecklades parallellt med folkrörelsernas framväxt i Sverige. Folkbildningens roll var tidigt självklar: För att förändra samhället och ta makt över sin egen vardag behövs kunskap, insikt och organisering. Här växte studieförbundet och folkhögskolor fram som en betydelsefull kraft.

Studieförbundets grundare, Jordbrukare-Ungdomens Förbund, JUF, var en betydande ungdomsrörelse som engagerade ungdomen för hembygden, jordbruket och kulturaktiviteter på landsbygden. Att ge möjlighet till kunskap och bildning var det centrala när Studieförbundet bildades – och är det fortfarande.

Studieförbundet står bakom idén om allas rätt till kunskap, utbildning och utbildning. Folkbildning är icke-formellt lärande, som utgår från människors egen fria vilja att lära och utvecklas. Bildning har hos oss ett egenvärde för både individen och för samhället, frikopplat från snävt nyttotänkande.

Studieförbundet utgår från alla människors lika värde och likaberättigande. Alla ska kunna göra sin röst hörd och forma sin framtid. Deltagarens erfarenheter, tankar och föreställningar är centrala källor i bildningsprocessen. I mötet med andra växer kunskap och insikter.

Ingången till Studieförbundet är bred och alltid öppen. Vi finns till för människor – våra deltagare. Det är deltagarna och samhällets behov som formar vårt uppdrag. Vi vet att bildning och folkbildning gör människor och samhället starkare.

Vision – vår dröm

Att alla människor har kunskap, kraft och utrymme att delta i utvecklingen av ett hållbart och demokratiskt samhälle.

Studieförbundets roll – vår utgångspunkt för strategin

Studieförbundet finns till för människor som vill lära och påverka sin livssituation, sin omgivning och samhället. Vi söker upp och bjuder in dem som inte självmant kommer till oss.

Vi är ett bildnings- och utbildningsorgan för våra medlems- och samverkansorganisationer. Vi möter föreningslivets behov av folkbildning.

Vi är en bildningsplattform som skapar möjligheter och förutsättningar för att människor tillsammans ska växa och ta plats i samhället.

Studiefremjandets grundsyn

Samhallssyn

Studiefremjandet arbetar for ett langsigtigt hallbart samhalle. Vi forsvarar, starkar och utvecklar demokratin. Folkbildning och foreningsliv ar i sjalva verket en del av demokratin, och bidrar till att oka tilliten i samhalltet. Vi ar en plats dar manniskan, i samspel med andra, frigor kraft att paverka sin egen livssituation, sin omgivning och samhalltet i stort.

Manniskosyn

Studiefremjandet star upp for alla manniskors lika varde. Vi ar inkluderande och hvardar allas ratt att vara sig sjalva. Vi litar pa manniskan och tror pa den positiva kraften i samtal och moten med andra. I folkbildningen lar vi och reflekterar tillsammans, med stort utrymme och acceptans for att tanka och tycka olika.

Bildningssyn

Livslångt lärande ska vara en rättighet och möjlighet för alla. Bildningsklyftorna i samhället ska utjämnas. Studieförbundet använder folkbildningens pedagogik som bygger på människors aktiva deltagande och inflytande i studiecirklar och grupper. I folkbildningen utövas demokrati i praktiken. Studieförbundet anpassar pedagogiken till deltagarens behov och önskemål. Vi utvecklar nya former för lärande och pedagogiska metoder på folkbildningens grund.

Kultursyn

Kultur är både en samlande och utmanande kraft i samhället. En fri kultur har ett egenvärde och stärker demokratin. Kultur möjliggör delaktighet, stimulerar kreativitet, fantasi och samtal, ger oss uttryck och insikter. En fri och levande kultur kan möta samhällsutmaningar som ojämlikhet, diskriminering, utanförskap och bidra till folkhälsa. Att ge fler människor möjlighet att uppleva och utöva kultur är centralt för folkbildningen, och för Studieförbundet.

1. Studieförämjandet utvecklar demokratin

Önskat läge 2031

Studieförämjandet stärker och utvecklar demokratin i Sverige. Varje dag anordnar vi folkbildning och kultur som ger våra deltagare nya kunskaper och nya insikter. Hos oss utvecklas demokratiska samtal och arbetsformer i det stora och i det lilla. Våra deltagare vet att Studieförämjandet är en plats för lärande och stärkt demokrati.

Begreppet demokrati har skiftande innebörder. I grund och botten betyder demokrati ”folkstyre”, det vill säga att alla medborgare kan påverka samhällsutvecklingen, inte minst genom att rösta i allmänna val. Andra demokratiska grundprinciper är alla människors lika värde och rättigheter, fri åsiktsbildning, tryck- och yttrandefrihet samt likhet inför lagen.

Kunskap och bildning öppnar dörrar till delaktighet och aktiv påverkan i samhället. Vi måste även känna förtroende för vår egen förmåga att delta. En fungerande och inkluderande demokrati kräver därför att möjligheter till lärande och reflektion, görs tillgängliga för alla människor.

I dag ser vi hur demokratin utmanas på olika sätt. Bland annat i form av desinformation, växande klyftor och genom att människors lika värde och rättigheter ifrågasätts. Studieförbundet är en motvikt till de krafter som hotar vår demokrati. Hos oss får olika slags tänkande mötas och vi bidrar till insikter och förståelse för andras perspektiv. Vi ger människor handlingskraft, mod och utrymme att använda sina demokratiska rättigheter och förstå sina skyldigheter i samhället.

Hos Studieförbundet deltar alla på lika villkor och skapar folkbildningens innehåll tillsammans. Vi möter deltagarna där de är. Vi finns på nätet, i förorten, på landsbygden och i staden. Våra deltagare möts av engagemang, inkludering och samhörighet. Vi vänder oss i synnerhet till människor som upplever sig sakna möjligheter till delaktighet och påverkan i samhället.

Dialogen om demokrati är levande i Studieförbundet. För förtroendevalda och medarbetare är det naturligt att föra samtal om demokratis styrkor, svagheter, möjligheter och hot – både inom vårt studieförbund och i samhället i stort. Demokratin måste ständigt diskuteras, praktiseras och förbättras. Demokratin är, liksom folkbildningen, något som vi medborgare och deltagare formar tillsammans.

2. Studieförämjandet har lärandet i fokus

Önskat läge 2031

Studieförämjandet är en ledande aktör för lärande på folkbildningspedagogikens grund. Hos oss står varje deltagares bildningsresa i centrum. Studieförämjandet kännetecknas av våra främsta ambassadörer – våra kompetenta och engagerade cirkelledare.

Studiefrämjandets övertygelse är att lärande skapas bäst genom möten och delade erfarenheter. Folkbildningens pedagogik innebär att människor utvecklas och lär tillsammans i en trygg miljö där deras erfarenheter, nyfikenhet och lust tas tillvara. För Studiefrämjandet betyder bildning nya insikter, djupare förståelse och utveckling – både för individen och för gruppen. Studiefrämjandet erbjuder en bred verksamhet, men oavsett ämnesområde ligger vårt fokus på processen för lärande.

Innehållet i Studiefrämjandets studiecirklar utgår från deltagarnas behov och önskemål. Det innebär att läroprocesserna ibland är fria, ibland mer styrda. Studiefrämjandets roll är att skapa förutsättningar för deltagarna att föra dialog, uttrycka sina tankar, lyssna in andra, möta olikheter och ta in och förmedla kunskap. Studiefrämjandets organisation är flexibel, ger stöd och möjliggör lärande utifrån deltagarens och gruppens behov. Vi ser till att deltagarna ges möjlighet att nå sina uppsatta mål.

Studiefrämjandet känner sina cirkelledare väl och har ett stödjande förhållningssätt till dem. Genom utbildningar, samtal och goda relationer säkerställer vi att alla ledare är väl insatta i Studiefrämjandets uppdrag, grundsyn och folkbildningens pedagogik. På detta sätt tydliggör och stärker vi Studiefrämjandets anordnarskap. Vi bidrar aktivt i utvecklingen av cirkelledarnas ledarskap och pedagogiska förmåga. Studiefrämjandet bevakar forskning, utveckling och trender inom pedagogik och inkluderar nya metoder och verktyg för lärande.

Studiefrämjandets fokus på lärande begränsas inte till våra studiecirklar och annan folkbildning. Också våra kulturprogram ska arrangeras för att mana till eftertanke, dialog och bidra till ett lärande hos deltagarna.

Studiefrämjandet ska vara en aktuell och relevant bildningsplattform. Vi prioriterar de pedagogiska frågorna och ger våra medarbetare möjlighet att vidga sin kompetens och sina förmågor. Vi för ständigt en dialog om lärande och pedagogik i organisationen, både bland förtroendevalda och medarbetare.

Studiefrämjandet prioriterar bildning och lärande inom våra profilmråden natur, djur, miljö och kultur. I nära samarbete med våra medlemsorganisationer arbetar vi för att bredda deltagandet, genom att inspirera fler att delta i verksamheten.

3. Studiefremjandet stärker föreningslivets roll i samhället

Önskat läge 2031

Studiefremjandet är en självklar samarbetspartner för föreningslivet. Vårt pedagogiska arbete är ett bärande inslag i våra medlemsorganisationers och många andra föreningars verksamheter. Vi fångar upp och stöttar nya sociala rörelser, nätverk och andra former av engagemang.

Genom föreningslivet praktiseras och utvecklas demokratin i Sverige. Samtidigt som föreningslivet är en vital del av demokratin är deltagandet i föreningslivet berikande för individen. Det innebär sociala sammanhang för den enskilde och leder till större tillit mellan människor. I förlängningen skapas också ett större förtroende för samhället som helhet. Studieförbundet vill möjliggöra för fler att aktivt delta i samhällets utveckling med hjälp av föreningslivets organiseringsformer och demokratiska processer.

Studieförbundet skapar möten mellan människor med olika intressen, erfarenheter och perspektiv, och hjälper dem att organisera sig i föreningar. Vi har gedigen kunskap om och erfarenhet av föreningsliv och ideellt engagemang. Vi vill motivera, stötta och utveckla föreningar med skiftande inriktning, och vara ett stöd för våra medlems- och samverkansorganisationer i deras föreningsutveckling.

Studieförbundet verkar för att fler och en ökad mångfald av människor deltar i föreningslivet och/eller startar egna föreningar. Tillsammans med våra medlems- och samverkansorganisationer arbetar vi aktivt för att involvera och engagera människor som i dag står utanför föreningsverksamhet.

Studieförbundet erbjuder en partipolitiskt, fackligt och religiöst obunden plattform för samverkan och bildning. Vår roll i föreningslivet är att stödja processer för lärande och engagemang. Vi kan verka på både individuell och organisatorisk nivå. Folkbildningens pedagogik är alltid vår utgångspunkt.

4. Studiefremjandet står för hållbarhet

Önskat läge 2031

Studiefremjandet är en självklar aktör i Sveriges omställning till ett hållbart samhälle. Som partipolitiskt, fackligt och religiöst obunden bildningsplattform bidrar vi med kraft för att Sverige ska nå målen i Agenda 2030.

Vår tids största utmaningar summeras i Agenda 2030 – de globala mål som FN:s medlemsländer har satt upp för att nå ett hållbart samhälle. Visionen för Agenda 2030 och de 17 globala målen är bland annat att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa, och att lösa klimatkrisen. Studiefremjandet står bakom målen i Agenda 2030.

Mänskliga rättigheter och alla människors lika värde och möjligheter att delta i och påverka samhället är grundläggande i Studiefremjandets verksamhet med social hållbarhet. Vi lägger särskild vikt på mångfald, jämlikhet och jämställdhet i vårt arbete. Studiefremjandet vill minska bildningsklyftorna i samhället och se till att alla, oavsett socioekonomisk bakgrund, har tillgång till lärande och kultur.

Klimat- och miljöförändringarna hotar mänskligheten. Kunskap och medvetenhet om naturens ekosystem, biologisk mångfald och klimatförändringarna är därför centralt i vårt bildningsarbete för ekologisk hållbarhet.

Studiefremjandet står för hopp och trovärdighet. Hållbarhet är vår ledstjärna i allt vi gör. Vi fokuserar främst på två aspekter av hållbarhet: ekologisk och social. Men vi ser också att ekonomisk hållbarhet är en förutsättning för att nå framgång på båda dessa områden. Tillsammans med medlems- och samverkansorganisationerna skapar vi de bästa förutsättningarna för folkbildning om vår gemensamma livsmiljö och de allvarliga utmaningar som vi och vårt samhälle står inför.

Studiefremjandet arbetar aktivt för samverkan mellan människor och organisationer i lokalsamhället. Genom att arrangera folkbildande aktiviteter där människor med olika bakgrund kan mötas bidrar vi till sammanhållning och integration.

Studiefremjandets medarbetare och förtroendevalda är väl insatta i Agenda 2030 och vad samhället och vi som organisation behöver göra för att nå en hållbar utveckling.

5. Hjärta och hjärna i Studiefremjandet

Önskat läge 2031

Studiefremjandet är en samlad organisation med gemensamt "hjärta och hjärna". Våra värderingar och vår kunskap genomsyrar allt vi gör. I relationen med våra cirkelledare, deltagare och medlemsorganisationer hjälps vi åt, tar ansvar och utvecklas tillsammans. Cirkelledare, förtroendevalda och medarbetare har ett öppet och nyfiket förhållningssätt till lärande och utveckling.

Studieförbundet gemensamma värderingar finns förankrade i vår grundsyn på samhälle, människa, bildning och kultur. Det möjliggör samarbete i hela Studieförbundet och skapar en gemensam etisk kompass för all vår verksamhet. Vi är en transparent organisation som stolt delar med oss av metoder och resultat. Vi berättar för omvärlden hur vi bidrar till en gynnsam samhällsutveckling.

Vi samspelar internt och samverkar över organisatoriska gränser. Våra värderingar formar och utvecklar ständigt organisationens kultur. Mångfald eftersträvas genom att våra förtroendevalda och medarbetare speglar vår verksamhet och våra deltagare.

Studieförbundet är en attraktiv arbetsplats och samarbetsorganisation. Alla som verkar i Studieförbundet är stolta företrädare för organisationen. Vi är nyfikna på omvärlden och samverkar gärna med andra. Vi vill vara angelägna och relevanta, och det interna lärandet är alltid närvarande. Vi tar stöd i analys, utvärdering och reflektion för att anpassa oss till deltagarnas och samhällets behov. Kompetensutveckling sker kontinuerligt och prioriteras i hela organisationen.

Vi knyter medlems- och samverkansorganisationer till oss, för lärande, kultur och föreningsutveckling. Ett medlemskap i Studieförbundet innebär samma möjligheter och ansvar oavsett var i landet som medlemsorganisationen finns och verkar. Att bli och vara medlem i Studieförbundet är en aktiv och medveten handling som präglas av engagemang, utveckling och gemenskap. Formerna för medlemskapet utvecklas i takt med tiden och vi är öppna för förändringar.

Med stort engagemang och bred kompetens skapar vi förutsättningar för att fler människor ges möjlighet att lära för livet, växa och ta plats i samhället.

Strategi 2131 och andra styrdokument

Strategi 2131 är ett av Studieförbundet's huvudsakliga styrdokument. Den anger vad vi behöver prioritera för att utveckla vår organisation – och därmed svensk folkbildning. Strategin visar riktningen framåt, vilka som är våra ”önskade lägen” inom olika områden. Strategi 2131 är ett stöd när vi planerar och beslutar om mål i verksamheten.

Strategi 2131 är också användbar när vi vill reflektera över den folkbildningsverksamhet vi bedriver till vardags – och vilka behov av folkbildning som finns i vår omvärld.

Strategi 2131 har en tydlig relation till andra viktiga styrdokument i vår organisation. Så här kan relationen beskrivas:

STADGAR

Stadgar

Vårt främsta styrdokument. Stadgarnas § 1–3 talar om vilka vi är och varför vi finns till.

STRATEGI 2131

Strategi 2131

Beskriver vår vision, roll, grundsyn och fem strategiska områden.

STRATEGISKA MÅL

Strategiska mål

Förbundsstämman fastställer vart annat år ”mål för hela organisationen utifrån Studieförbundet's strategi”.

VERKSAMHETSPLANER

Verksamhetsplaner

Stadgar, Strategi 2131 och organisationsmål ligger till grund för de verksamhetsplaner som antas i avdelningar och riksförbund.

FOLKBILDNING GENOMFÖRS

Folkbildning genomförs

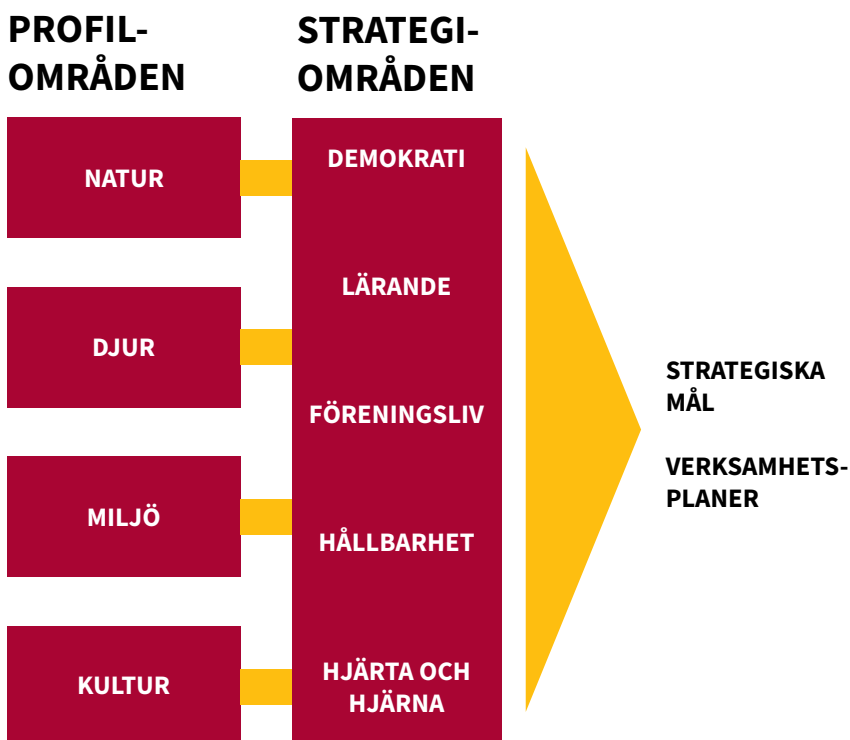
Mest betydelsefullt för att uppnå våra mål och nå ”önskade lägen” i Strategi 2131 är den folkbildningsverksamhet vi genomför över hela landet.

Strategi 2131 och våra profilområden

Studiefrämjandets fyra profilområden är natur, djur, miljö och kultur. Profilområdena finns med i våra stadgar. Vi bedriver folkbildningsverksamhet även inom andra områden, men profilområdena är Studiefrämjandets "hemmaplan", inte minst genom deras starka koppling till våra medlemsorganisationer.

När vi planerar och genomför verksamhet ska vi använda Strategi 2131. Vi funderar alltså på hur de fem strategiområdena kan införlivas i våra fyra profilområden, och även i annan verksamhet vi bedriver. På det sättet kan vi närma oss de "önskade lägena" i Strategi 2131.

Så här kan relationen mellan profilområdena och de fem strategiska områdena i Strategi 2131 beskrivas:

Att läsa, tänka och samtala om Strategi 2131

Strategi 2131 innehåller ord och meningar som vi kan tolka och förstå på olika sätt. Att läsa, tänka och inte minst samtala om Strategi 2131 är ett värdefullt och ett viktigt led på vägen från ord till handling. Här är ett sätt att närma sig Strategi 2131, utifrån textdelarnas skiftande innebörd.

Önskat läge – här vill vi befinna oss och uppfattas år 2131

Önskat läge 2031

Studiefrämjandet är en självklar samarbetspartner för föreningslivet. Vårt pedagogiska arbete är ett bärande inslag i våra medlemsorganisationers och många andra föreningars verksamheter. Vi fångar upp och stöttar nya sociala rörelser, nätverk och andra former av engagemang.

Vår syn på föreningslivets roll i samhället

Genom föreningslivet praktiseras och utvecklas demokratin i Sverige. Samtidigt som föreningslivet är en vital del av demokratin är deltagandet i föreningslivet berikande för individen. Det innebär sociala sammanhang för den enskilde och leder till större tillit mellan människor. I förlängningen skapas också ett större förtroende för samhället som helhet. Studiefrämjandet vill möjliggöra för fler att aktivt delta i samhällets utveckling med hjälp av föreningslivets organiseringsformer och demokratiska processer.

Vad vi gör

Studiefrämjandet skapar möten mellan människor med olika intressen, erfarenheter och perspektiv, och

hjälper dem att organisera sig i föreningar. Vi har gedigen kunskap om och erfarenhet av föreningsliv och ideellt engagemang. Vi vill motivera, stötta och utveckla föreningar med skiftande inriktning, och vara ett stöd för våra medlems- och samverkansorganisationer i deras föreningsutveckling.

Studieförbundet verkar för att fler och en ökad mångfald av människor deltar i föreningslivet och/eller startar egna föreningar. Tillsammans med våra medlems- och samverkansorganisationer arbetar vi aktivt för att involvera och engagera människor som i dag står utanför föreningsverksamhet.

Studieförbundet erbjuder en partipolitiskt, fackligt och religiöst obunden plattform för samverkan och bildning. Vår roll i föreningslivet är att stödja processer för lärande och engagemang. Vi kan verka på både individuell och organisatorisk nivå. Folkbildningens pedagogik är alltid vår utgångspunkt.

Vår kompetens

Vad vi vill uppnå

Vilka vi samarbetar med och vilka vi vill nå

Vår roll

Vår grund

www.studieframjandet.se